

ABC ochrony danych osobowych

KONSTYTUCJA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Artykuł 47

Każdy ma prawo do ochrony życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym.

Artykuł 51

Nikt nie może być obowiązany inaczej niż na podstawie ustawy do ujawniania informacji dotyczących jego osoby.

1. Władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym.
2. Każdy ma prawo dostępu do dotyczących go urzędowych dokumentów i zbiorów danych. Ograniczenie tego prawa może określić ustawa.
3. Każdy ma prawo do żądania sprostowania oraz usunięcia informacji nieprawdziwych, niepełnych lub zebranych w sposób sprzeczny z ustawą.
4. Zasady i tryb gromadzenia oraz udostępniania informacji określa ustawa.

KONWENCJA O OCHRONIE PRAW CZŁOWIEKA I PODSTAWOWYCH WOLNOŚCI

Artykuł 8

PRAWO DO POSZANOWANIA ŻYCIA PRYWATNEGO I RODZINNEGO

1. Każdy ma prawo do poszanowania swojego życia prywatnego i rodzinnego, swojego mieszkania i swojej korespondencji.
2. Niedopuszczalna jest ingerencja władzy publicznej w korzystanie z tego prawa, z wyjątkiem przypadków przewidzianych przez ustawę i koniecznych w demokratycznym społeczeństwie z uwagi na bezpieczeństwo państwowe, bezpieczeństwo publiczne lub dobrobyt gospodarczy kraju, ochronę porządku i zapobieganie przestępstwom, ochronę zdrowia i moralności lub ochronę praw i wolności innych osób.

KARTA PRAW PODSTAWOWYCH UNII EUROPEJSKIEJ

Artykuł 7

Poszanowanie życia prywatnego i rodzinnego

Każdy ma prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, domu i komunikowania się.

Artykuł 8

Ochrona danych osobowych

1. Każdy ma prawo do ochrony danych osobowych, które go dotyczą.
2. Dane te muszą być przetwarzane rzetelnie w określonych celach i za zgodą osoby zainteresowanej lub na innej uzasadnionej podstawie przewidzianej ustawą. Każdy ma prawo dostępu do zebranych danych, które go dotyczą, i prawo do dokonania ich sprostowania.
3. Przestrzeganie tych zasad podlega kontroli niezależnego organu.

POWSZECHNA DEKLARACJA PRAW CZŁOWIEKA

Artykuł 12

Nie wolno ingerować samowolnie w czyjekolwiek życie prywatne, rodzinne, domowe, ani w jego korespondencję, ani też uwłaczać jego honorowi lub dobremu imieniu. Każdy człowiek ma prawo do ochrony prawnej przeciwko takiej ingerencji lub uwłaczaniu.

USTAWA
z dnia 29 sierpnia 1997 r.
o ochronie danych osobowych
(tekst pierwotny: Dz. U. 1997 r. Nr 133 poz. 883)
(tekst jednolity: Dz. U. 2002 r. Nr 101 poz. 926)
(tekst jednolity: Dz. U. 2014 r. poz. 1182)

Art. 6.

1. W rozumieniu ustawy za dane osobowe uważa się wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej.
2. Osobą możliwą do zidentyfikowania jest osoba, której tożsamość można określić bezpośrednio lub pośrednio, w szczególności przez powołanie się na numer identyfikacyjny albo jeden lub kilka specyficznych czynników określających jej cechy fizyczne, fizjologiczne, umysłowe, ekonomiczne, kulturowe lub społeczne.
3. Informacji nie uważa się za umożliwiającą określenie tożsamości osoby, jeżeli wymagałoby to nadmiernych kosztów, czasu lub działań.

DANE ZWYKŁE:

- ▶ imię,
- ▶ nazwisko,
- ▶ adres zamieszkania,
- ▶ data urodzenia,
- ▶ numer PESEL,
- ▶ numer telefonu.

DANE SZCZEGÓLNIIE CHRONIONE (WRAŻLIWE):

- ▶ pochodzenie rasowe lub etniczne,
- ▶ poglądy polityczne,
- ▶ przekonanie religijne lub filozoficzne,
- ▶ przynależność wyznaniowa, partyjna lub związkowa,
- ▶ stan zdrowia,
- ▶ kod genetyczny,
- ▶ nałogi,
- ▶ życie seksualne,
- ▶ skazania,
- ▶ orzeczenia o ukaraniu i mandatach karnych,
- ▶ orzeczenia wydane w postępowaniu sądowym lub administracyjnym.

NAJWAŻNIEJSZE ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH:

Administrator danych musi mieć odpowiednią podstawę prawną umożliwiającą ich przetwarzanie.

W odniesieniu do tzw. danych „zwykłych”, taką podstawą jest zgoda osoby, której dane dotyczą, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych. Jednak nie zawsze zgoda jest konieczna, gdyż można przetwarzać dane, gdy jest to niezbędne:

- do zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa,
- do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą,
- do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego,
- dla wypełniania prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych, albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą. Prawnie usprawiedliwionym celem jest w szczególności marketing własnych produktów lub usług administratora danych, bądź dochodzenie roszczeń z prowadzonej przez niego działalności gospodarczej.

NAJWAŻNIEJSZE ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH:

Wykorzystywanie danych szczególnie chronionych (tzw. danych wrażliwych) jest dopuszczalne jeśli np. osoba, której one dotyczą wyrazi na to pisemną zgodę lub zezwala na to przepis szczególny innej ustawy, dający pełne gwarancje ochrony tych danych, czy też osoba, której dane dotyczą podała je do publicznej wiadomości. Sytuacji w których można przetwarzać dane wrażliwe jest więcej.

Dane mogą być zbierane tylko dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów i nie poddawane dalszemu przetwarzaniu, jeśli jest to niezgodne z tymi celami; zmiana celu jest możliwa tylko w wyjątkowych sytuacjach.

Dane w postaci umożliwiającej identyfikację osób, których dotyczą, nie mogą być przechowywane dłużej, niż jest to niezbędne do osiągnięcia celu przetwarzania. Jeśli zatem cel, do realizacji którego dane zostały pozyskane, został osiągnięty – dane należy usunąć.

NAJWAŻNIEJSZE ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH:

Dane muszą być poprawne i aktualne; nie mogą być zbierane w szerszym zakresie niż jest to niezbędne do osiągnięcia celu przetwarzania.

Dane muszą być odpowiednio zabezpieczone.

Gdy podajemy swoje dane powinniśmy być poinformowani o:

- adresie siedziby i pełnej nazwie administratora,
- celu zbierania danych, a w szczególności o znanych mu w czasie udzielania informacji lub przewidywanych odbiorcach lub kategoriach odbiorców,
- prawie dostępu do swoich danych oraz ich poprawiania,
- a także dobrowolności albo obowiązku podania swoich danych administratorowi (z przywołaniem podstawy prawnej).

NAJWAŻNIEJSZE ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH:

Gdy dane są pozyskiwane z innych źródeł dodatkowo powinniśmy być poinformowani:

- o źródle ich pozyskania,
- o prawie wniesienia pisemnego umotywowanego żądania zaprzestania przetwarzania danych ze względu na szczególną sytuację,
- o prawie wniesienia sprzeciwu, gdy administrator danych zamierza je przetwarzać w celach marketingowych lub gdy zamierza przekazać dane innemu administratorowi danych.

W pewnych wyjątkowych sytuacjach można zbierać o nas dane bez konieczności informowania nas o tym.

Nasze najważniejsze prawa

Mamy prawo do:

1. Kontroli przestrzegania przetwarzania dotyczących nas danych.
2. Informacji. Na nasz wniosek administrator danych jest obowiązany, w terminie 30 dni, poinformować o przysługujących nam prawach oraz wskazać:
 - czy zbiór istnieje,
 - kto jest jego administratorem (poprzez określenie jego pełnej nazwy i adresu /siedziby/, a w przypadku, gdy administratorem danych jest osoba fizyczna – jej imienia i nazwiska oraz miejsca zamieszkania),
 - od kiedy dane są przetwarzane,
 - jakie jest źródło pozyskania danych (chyba, że w tym zakresie administrator musi zachować tajemnicę państwową, służbową lub zawodową),
 - w jaki sposób dane są udostępniane (w szczególności administrator jest zobowiązany do poinformowania o odbiorcach lub kategoriach odbiorców danych),
 - jakie przesłanki przesądziły o podjęciu rozstrzygnięcia wyłącznie w wyniku operacji na danych osobowych prowadzonych w systemie informatycznym,
 - w powszechnie zrozumiałej formie treść przetwarzanych danych (należy pamiętać, że nie oznacza to prawa wglądu do dokumentów, a jedynie prawo do informacji o treści danych osobowych).

3. Otrzymania od administratora danych, podanych w zrozumiałej formie, informacji:
 - jakie dane osobowe zawiera zbiór,
 - w jaki sposób zebrano dane,
 - w jakim celu i zakresie dane są przetwarzane,
 - w jakim zakresie oraz komu dane zostały udostępnione.
 4. Otrzymania na nasz wniosek informacji na piśmie. Z wnioskiem o udzielenie informacji można **bezpłatnie występować nie częściej niż co 6 miesięcy**.
 5. Żądać uzupełnienia, uaktualnienia, sprostowania, a także mamy prawo żądać czasowego lub stałego wstrzymania przetwarzania danych lub ich usunięcia, jeżeli są one nieaktualne, niekompletne, nieprawdziwe lub zostały zebrane z naruszeniem prawa, albo są już zbędne do realizacji celu, dla którego były zebrane.
 6. Sprzeciwu, gdy administrator przetwarza je w celach marketingowych lub przekazuje je innemu administratorowi danych, chyba że wcześniej wyraziliśmy na to zgodę.
-

**Aby skorzystać z tych uprawnień
powinniśmy się zwrócić
do administratora danych,
a gdy nie przyniesie to efektu możemy
złożyć skargę do Generalnego Inspektora
Ochrony Danych Osobowych**

ŹRÓDŁO: GODO

Materiały do realizacji Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego
Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych
*„Twoje dane – twoja sprawa. Skuteczna ochrona danych
osobowych - inicjatywa edukacyjna skierowana do uczniów
i nauczycieli”*

Ogólnopolski Program Edukacyjny

Twoje dane - twoja sprawa

**Skuteczna ochrona danych osobowych -
inicjatywa edukacyjna skierowana
do uczniów i nauczycieli**

VII edycja na rok szkolny 2016/2017

CELE PROGRAMU:

- ▶ poszerzenie oferty edukacyjnej placówek doskonalenia zawodowego nauczycieli, szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych o treści związane z ochroną danych osobowych i prawem do prywatności,
 - ▶ wzrost wiedzy nauczycieli, doradców metodycznych i konsultantów o stanie prawnym ochrony danych osobowych w Polsce;
 - ▶ podniesienie kompetencji nauczycieli, doradców metodycznych i konsultantów w obszarze kształtowania wśród uczniów wiedzy i umiejętności związanych z ochroną danych osobowych i prawem każdego człowieka do prywatności;
 - ▶ poszerzenie oferty doskonalenia zawodowego nauczycieli, doradców metodycznych i konsultantów o zagadnienia związane z ochroną danych osobowych i prawem każdego człowieka do prywatności;
 - ▶ poszerzenie warsztatu metodycznego nauczycieli, doradców i konsultantów metodycznych;
 - ▶ umożliwienie nauczycielom, doradcom metodycznym i konsultantom wymiany doświadczeń związanych z realizacją przedmiotowych treści;
 - ▶ poszerzenie wiedzy uczniów na temat poszanowania praw człowieka, w tym szczególnie prawa do prywatności i ochrony danych osobowych;
 - ▶ kształtowanie wśród uczniów świadomej i odpowiedzialnej postawy obywatelskiej.
-

28 stycznia 2017

**obchody Europejskiego Dnia Ochrony
Danych Osobowych**

PROPOZYCJE DZIAŁAŃ

- ▶ konkursy szkolne (plastyczny np. plakat, hasło promujące ochronę danych osobowych, prezentacja multimedialna, projekt edukacyjny)
- ▶ audycje przez radiowęzeł
- ▶ artykuły w gazetce szkolnej
- ▶ informacje na stronie internetowej szkoły
- ▶ plakaty
- ▶ quizy
- ▶ festiwal wiedzy
- ▶ konferencja
- ▶ gra miejska
- ▶ zajęcia w szkołach
- ▶ konkursy dla nauczycieli na scenariusz zajęć

DZIAŁANIA SZKÓŁ

- ▶ zgłoszenie szkoły do udziału w Programie za pośrednictwem strony internetowej www.giodo.gov.pl do 9 października 2016 i przesłanie informacji do RODoNu potwierdzającej udział szkoły w Programie,
- ▶ umieszczenie na stronie internetowej szkoły informacji o udziale w Programie,
- ▶ przeszkolenie i przygotowanie nauczycieli do kształtowania świadomych i odpowiedzialnych postaw wśród uczniów,
- ▶ wyposażenie kadry pedagogicznej w pakiety edukacyjne zawierające m.in. materiały informacyjne dotyczące zasad ochrony danych osobowych, scenariusze lekcji, prezentacje multimedialne i pomoce dydaktyczne, służące realizacji Programu,
- ▶ prowadzenie w szkołach lekcji na temat ochrony danych osobowych i prawa do prywatności, przygotowanie autorskich scenariuszy zajęć,
- ▶ organizowanie wydarzeń tematycznych, zwłaszcza związanych z obchodami Europejskiego Dnia Ochrony Danych Osobowych, a także konkursów dla uczniów i nauczycieli, gier dydaktycznych i in.
- ▶ przeprowadzenie ewaluacji prowadzonych działań i opracowanie raportu,
- ▶ udział w wydarzeniach tematycznych zorganizowanych przez RODoN,
- ▶ uczestniczenie w spotkaniach w RODoNie – wsparcie szkół w podejmowanych działaniach i nawiązywanie współpracy między nimi.

Agnieszka Rdzanek

doradca metodyczny

Radomskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli

agnieszka.rdzanek@rodon.radom.pl

